

November 1996: cultuurwethouder Ernst Bakker (D66) over de rol van opdrachtgever

concept-speech Wethouder Bakker bij aanbieding van de nota *Oog voor architectuur en kunst*; uit handen van dhr Pouw, directeur Woningbedrijf Amsterdam,
Dinsdag 19 november 1996; 19.30 uur,
Grote Aula Tropeninstituut Mauritskade 63 Amsterdam.
Contactpersoon Woningbedrijf : Jeanine Reuver, 5559123

Dank u wel mijnheer Pouw,

dames en heren,

Over het algemeen, het moet mij eerlijk van het hart, over het algemeen zijn nota's geen dingen die ik graag in ontvangst neem.

Ik heb namelijk al een heleboel nota's.

Dat ik de nota *Oog voor architectuur en kunst* geheel vrijwillig en met veel genoegen in ontvangst neem, moet dus een speciale reden hebben.

Dat zal ik hier toelichten.

Ik mocht vast een concept-versie van de nota onder ogen krijgen.

Het heeft mij in de eerste plaats getroffen dat het Woningbedrijf Amsterdam, als Amsterdams grootste woningcorporatie, niet alleen begaan is met zijn klanten als woning-gebruikers.

Er wordt ook veel aandacht besteed aan de algehele kwaliteit van de woonomgeving en daarmee aan het stedelijk klimaat.

Het woningbedrijf is een rol gaan spelen in de cultuur van de stad.

Met architectuur, met kunsttoepassingen, met toegepaste kunst. En bijvoorbeeld ook met een programma voor gastateliers voor bezoekende kunstenaars.

Wat mij in de tweede plaats opvalt, en daar wil ik graag wat nader op ingaan, dat is de nadruk die is komen te liggen bij de rol van opdrachtgever.

Succes en mislukking bij architectuur en vormgeving worden vaak toegeschreven aan architect en kunstenaar.

Maar het is in eerste instantie de opdrachtgever die de voorwaarden vastlegt en daarmee de kansen schept.

De opdrachtgever moet helderheid bieden in een situatie waarin alle denkbare functies moeten worden verenigd en waar wordt gevraagd om alle betaalbare en onbetaalbare voorzieningen.

Want alles is éven onmisbaar !

Wat we gelijktijdig willen is:

verblijven en verplaatsen,
openheid en veiligheid,
toegankelijkheid en beschutting,
sociale controle en vrijheid,
privéruimte en publieke ruimte.

En wat we uiteindelijk krijgen dat zijn:

wipkippen,
glasbakken,
fietsenrekken,
parkeermeters,
basketbalborden,
boompjes,
struikjes,
sierbestrating,
lantaarnpalen
hellingbanen,
kabelkastjes,
paaltjes,
drempels.

En:

inbraak-bestendige hekken,
junk-bestendige portieken,
brand-bestendige afvalbakken,
vandalisme-bestendige verlichting,
fraude-bestendige telefooncellen.

En dan óók nog graag een kunstwerk.

Liefst een inspraak-bestendig kunstwerk.

Een zónder scherpe randjes,
mét anti-graffiti coating,
omgeven door rubbertegels .

Een kunstwerk dat níét uitnodigt als pisplaats
en zónder hoeken waar zwerfvuil zich ophoopt.

Een kunstwerk dat een speelfunctie heeft
en dat qua kleur aansluit op de bebouwing.

Een kunstwerk dat een ruimtelijk-monumentale uitspraak doet,

een kunstwerk dat autonoom is, maar ook reageert op zijn omgeving.

Ik keer nu weer terug naar de rol van opdrachtgever.

Wie het iedereen naar de zin wil maken, produceert uiteindelijk een soort haverhout.
Alles door elkaar en van alles een beetje.

Het is niet zozeer de schaarste maar de de overvloed die de kwaliteit van veel ruimtelijke projecten bedreigt.

En juist daarom moet - naar mijn oordeel – een opdrachtgever vooral goed zijn in het:

- kiezen,
- weglaten,
- reduceren.

In een assertieve stad als Amsterdam, waar steeds de meest uiteenlopende verwachtingen en eisen om voorrang strijden, is het moeilijk om de zaken terug te brengen tot eenvoud en essentie.

Dames en heren, vooral daarom heb ik veel waardering voor de aandacht die het Woningbedrijf Amsterdam, in deze nota, schenkt aan de rol van opdrachtgever bij architectuur- en kunstprojecten.

Dank u wel.